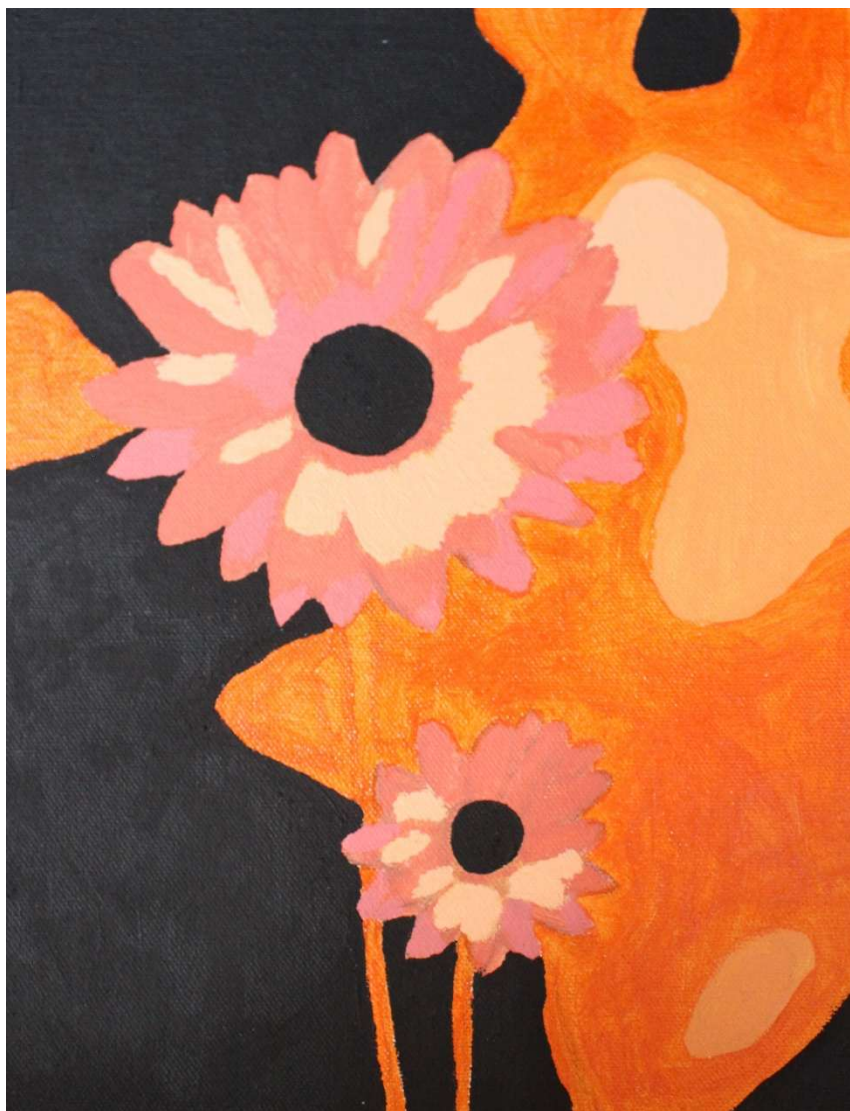

Toholammin lukion opinto-opas 2025-2026

TOHOLAMMIN LUKION OPINTO-OPAS 2025-2026

Toholammin lukio on vahva **yleislukio**, joka antaa opiskelijoilleen monipuoliset valmiudet jatko-opintoihin ja kansainvälistyvään tietoyhteiskuntaan. Opiskelijat näkevät Toholammin lukion vahvuutena tiiviin yhteishengen, opiskelijoiden yksilöllisen kohtaamisen, monipuolisen opintotarjonnan sekä hyvät mahdollisuudet vaikuttaa opiskelijakunnan yhteisiin asioihin. Lukio toimii koulukeskuksessa samassa kiinteistössä peruskoulun kanssa.

Opiskelu nopeatempoisessa lukiossa vaatii täsmällisyyttä. Taataksemme hyvät mahdollisuudet opiskeluun sovimme yhteiset säännöt opiskelurauhan säilyttämiseksi. Tutustu tämän oppaan ohjeisiin huolella.

LUKIOLAKI [25 §](#)

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti.

Koulun osoite ja puhelimet

Toholammin lukio

Ullavantie 18

69300 TOHOLAMPI

Rehtori Jussi Peltokangas

040 1505 235

Vararehtori Kaija Soini

040 1505 246

Kanslia/Marjut Kaattari

040 1505 236

Opinto-ohjaaja Nea Jokela

040 1505 237

Opiskelu lukiossa

*Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen.
(Lukion opetussuunnitelman perusteet 2021)*

Lukio-opinnot suoritetaan tavallisimmin kolmessa vuodessa. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän, kun hänelle on kertynyt valitsemansa opiskeluohjelman mukaisesti vähintään 150 opintopistettä. Opintopisteitä tulisi kertyä arviolta 1. vuonna n. 60 op, 2. vuonna n. 60 op ja 3. vuonna n. 30 op. Opiskelijan tulee suorittaa opinnot enintään neljässä vuodessa, ellei rehtori erityisestä syystä myönnä opiskeluajalle pidennystä.

Lukio tarjoaa

- *laajan **yleissivistyksen**
- *joustavat opiskelumahdollisuudet
- *mahdollisuuden painottaa itse opintojasi reaaliaineisiin, kieliin tai matemaattisiin aineisiin

Lukio edellyttää

- *omien opintojen pitkäjänteistä suunnittelua
- *vastuuta omista opinnoista ja valitun opinto-ohjelman noudattamista
- *kykyä ja halua arvioida ja kehittää omaa opiskelutaitoa
- *halua suunnitella omaa elämänuraa
- *kykyä itsenäiseen työskentelyyn

Miten lukiossa opiskellaan

Lukiossa käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Opinnot etenevät nopeasti ja läksyjä ja kokeisiin luettavaa on paljon. Itsenäisen työn ja oman vastuun osuus kasvaa koko ajan. Huolehdi näistä perusasioista;

- *vältä myöhästymistä ja aiheettomia poissaoloja
- *käytä oppitunnit tehokkaasti: kuuntele, osallistu ja kysy
- *käytä oppikirjan lisäksi muitakin tietolähteitä
- *tee kotitehtävät joka päivä ja pyri ymmärtämään lukemasi
- *suunnittele kotityöskentelyllesi aikataulu, jota noudatat
- *pyydä tarvittaessa tukiopetusta
- *opettele opiskelemaan ryhmissä ja pareittain
- *huolehdi terveydestäsi ja fyysisestä kunnostasi

Käsitteitä, ohjeita ja käytäntöä

Wilma

Oppilaiden ja opettajien henkilökohtaiset lukujärjestykset löytyvät Wilmasta. Sitä kautta löydät myös suorituksesi. Wilmaa käytetään myös poissaolojen seurantaan ja yhteydenpitoon sekä tiedottamiseen. Wilman nettiosoite on <https://toholampi.inschool.fi/>.

Lukion oppilailla on kouluverkkoon omat henkilökohtaiset salasanat. Tämä sama toimii myös Wilman tunnuksena. Salasana vaihdetaan aina kouluverkon kautta.

Ohjaus

Lukion ohjaustoimintaan ja sen järjestämiseen osallistuu koko koulun opettaja- ja ohjaushenkilöstö. **Opinto-ohjaaja** ohjaa opintoasioihin ja -suunnitelmiin, ylioppilaskirjoituksiin ja jatko-opintoasioihin liittyvissä asioissa. Opinto-ohjaaja pitää opotunteja sekä tarjoaa henkilökohtaista ohjausta. Ohjauksen tavoitteena on auttaa opiskelijaa lukion suorittamiseen liittyvissä asioissa, antaa tietoa lukion jälkeisistä opinnoista ja työelämästä sekä selkiyttää uravalintaa. Opinto-ohjauksen ensimmäinen pakollinen opintojakso *Minä opiskelijana* on hajautettu koko lukion ajalle. Toinen pakollinen opintojakso *Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus* järjestetään kolmantena vuotena. Jokaiselle lukion opiskelijalle on varattu lukuvuodelle yksi henkilökohtainen tapaaminen opinto-ohjaajan kanssa ja tämän lisäksi henkilökohtaista ohjausta saa oman tarpeen mukaan.

Kullakin opiskelijaryhmällä on oma **ryhmänohjaajansa**, joka seuraa opintojen etenemistä ja opastaa kaikissa koulunkäyntiin liittyvissä asioissa sekä seuraa poissaoloja. Ryhmänohjaaja huolehtii koulun yhteisten asioiden tiedottamisesta ryhmälleen ja pitää yhteyttä huoltajiin. Ryhmänohjaaja myös haastattelee oman ryhmänsä opiskelijat vuosittain.

Koulun johtajana toimii **rehtori**, joka päättää koulunkäyntiin liittyvistä asioista. Hän johtaa, ohjaa ja valvoo koulun opetus- ja kasvatustyötä. Rehtori päättää mm. luvista pitempiaikaisiin poissaoloihin ja hänelle on myös jätettävä kirjallinen ilmoitus, jos eroaa lukiosta. Rehtori päättää myös opiskelijoiden ottamisesta oppilaitokseen. Rehtori hyväksyy muualla suoritettut opinnot osaksi lukio-opintoja ja toimeenpanee muutokset opintosuunnitelmissa.

Oppitunnit

Oppitunnit on varattu opiskelemiseen. Mikäli opiskelija häiritsee tuntia, hänen on poistuttava välittömästi opettajan sitä pyytäessä. Luokasta poistettu opiskelija merkitään tunnilta poissaolleeeksi. Oppitunneilla ei pidetä ulkovaatteita vaan ne säilytetään luokan ulkopuolella naulakossa. Matkapuhelin ei saa häiritä oppituntia. Puhelin laitetaan äänettömälle ja pois näkyvistä.

Koetilanteet

Koetilanteessa opiskelijalla saa olla vain kokeessa tarvittavat välineet esillä. Ylimääräiset tarvikkeet, kännykät ja älykellot mukaan luettuna, pakataan reppuun, joka viedään valvojalle kokeen alussa. Pidä myös huolta, ettei koepapereissa, laskimissa, taulukkokirjoissa tai missään koepaikkasi ympäristössä ole mitään kokeeseen liittyvää tekstiä. **Pienikin poikkeaminen näistä säännöistä tai muu vilpin yritys koetilanteessa johtaa koko suorituksen hylkäämiseen.**

Opiskelija, joka saa hylätyn arvosanan tai on esimerkiksi sairauden vuoksi estynyt osallistumaan kokeeseen, voi suorittaa opintojakson kokeen uusintakuulustelussa. Hyväksyttyä arvosanaa voi yrittää korottaa kerran elokuussa, tammikuussa ja toukokuussa järjestettävänä koepäivinä.

Poissaolot

Poissaoloihin on pyydetty lupa etukäteen. Etukäteen luvan poissaoloon voi myöntää ryhmänohjaaja tai rehtori, mikäli poissaolo on yli viisi päivää. Kun on pois ja tietää siitä etukäteen, esimerkiksi autokoulun vuoksi, sovitaan korvaavista tehtävistä aina aineenopettajien kanssa.

Mikäli opiskelija on poissa yli kuudelta opintojakson tunnilta, opintojakson suoritus keskeytyy. Tästä voidaan poiketa vain erityisen painavista syistä ja tapaukset käsitellään opiskelijahuoltoryhmässä, jossa esimerkiksi ryhmänohjaaja, opiskelija ja huoltaja kokoontuvat. **Kaikilla poissaoloilla täytyy olla hyväksyttävä selvitys.**

Työjärjestyksestä poikkeavien tapahtumien ajalta poissaolot kirjataan lukujärjestyksen mukaisesti. Koulun yhteiset tilaisuudet ovat kaikille pakollisia lukujärjestyksestä riippumatta.

Myöhästyminen

Jos opiskelijalla on jatkuvaa ja häiritsevää myöhästelyä, siihen puututaan.

Koulusta eroaminen

Jos harkitset koulusta eroamista, asiasta on hyvä keskustella ennakkoon rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa. Eroamisesta tulee jättää rehtorille kirjallinen ilmoitus, jonka alle 18-vuotiaiden puolesta allekirjoittaa myös huoltaja.

Opiskelijakunta

Opiskelijakunnan muodostavat kaikki lukion opiskelijat. Toiminnan tarkoituksena on järjestää lukioperinteisiin kuuluvia juhlatilaisuuksia, tapahtumia ja vaikuttaa opiskelijoiden viihtymiseen koulussa sekä tehdä aloitteita ja toimia opiskeluolosuhteiden parantamiseen koulussa. Lukuvuoden alussa pidettävässä yleiskokouksessa valitaan opiskelijakunnalle hallitus, johon kuuluu kaksi opiskelijaa kultakin vuosikurssilta. Opiskelijakuntaa ohjaa lukion opettaja.

RRR

Lukiossamme toimii RRR-käytäntö (Risut ja ruusut rehtorille). Joka jakson jälkeen lukion opiskelijat pääsevät antamaan palautetta sähköisen lomakkeen kautta havaitsemistaan epäkohdista tai muutostarpeista, mutta myös jakamaan kiitosta hyvistä ja toimivista jutuista. Opiskelijakunnan hallituksen jäsenet kokoavat palautteen ja keskustelevat näistä rehtorin kanssa. Tapaamisen jälkeen koko opiskelijakuntaa tiedotetaan tavoista, joilla palautteeseen vastataan.

Kuraattori ja terveydenhoito

Koulussamme toimii koulukuraattori. Hänen kanssaan voit käydä keskustelemassa mieltä askarruttavista asioista. Älä epäröi ottaa yhteyttä, jos sinua mietityttää jokin koulunkäyntiin, vapaa-aikaan, kavereihin, perhesuhteisiin tai omaan vointiin liittyvä asia.

Tapaamiset kuraattorin kanssa ovat luottamuksellisia ja kuraattoria sitoo vaitiolovelvollisuus. Asioista, jotka ovat tulleet esille luottamuksellisissa keskusteluissa, annetaan tietoa vain, mikäli se on välttämätöntä ja vain siinä määrin kuin on sovittu.

Kouluterveydenhoitaja on tavattavissa koulun vastaanottotilassa. Lääkärintarkastukset järjestetään kansanterveyslain mukaan.

Lukion arviointikäytäntö

Kokonaisoppimäärän kertyminen

Opiskelijan oppimäärään voidaan hyväksyä opintoja myös muista oppilaitoksista, esim. Konservatorion musiikkiopinnot rehtorin harkinnan mukaan. Lukiolaisilla on lukioaikana mahdollisuus suorittaa myös joitakin korkeakouluopintoja.

Opinto-ohjelman tarkistaminen

Lukio-opiskelun alussa opiskelija tekee opinto-ohjaajan kanssa opintosuunnitelman. Valinnat ovat sitovia, ellei opiskelija viimeistään viikkoa ennen kunkin opintojakson alkua jätä rehtorille kirjallista muutosehdotusta. Asiasta on keskusteltava opo- ja aineenopettajan kanssa.

Opinto-ohjelman tarkistus voi olla tarpeen, kun jokin opintojen osa etenemisestään takia on käytävä uudestaan tai kun opiskelija haluaa vaihtaa oppiaineen toiseen tai muuttaa esimerkiksi matematiikan oppimäärän laajuuden (Liite 1).

Oppimisen arviointi

Arviointi suoritetaan opetushallituksen antaman oppimisen arvioinnin perusteiden mukaan. Niiden mukaan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon kirjalliset kokeet, opiskelun jatkuva havainnointi ja muut opiskelijan tuotokset. Myös opiskelijan omaa itsearviointia sekä vertaisarviointia voidaan käyttää oppimisen arvioinnin tukena.

Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Lukion suorittamisesta opiskelija saa päättötodistuksen, josta ilmenee hänen suorittamiensa opintojen opintopistemäärät ja arvosanat. Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan lukioasetuksen mukainen numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta ja koulukohtaisista opintojaksoista tulee suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden opintojakson sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi opintojaksoa.

Täydennettävät opintojaksot

Jos opintojaksosta saa T-merkinnän (täydennettävä), **on puuttuvat suoritukset täydennettävä seuraavan jakson aikana.**

Mikäli täydennettäviä suorituksia ei ajoissa huolehdi kuntoon, joutuu koko opintojakson suorittaa uudelleen. **Viimeisen jakson täydennettävät on saatava valmiiksi ensimmäisen kesälomaviikon aikana.**

Hylätyn arvosanan uusiminen

Hylättyä opintojaksoa opiskelija saa yrittää uusia kerran uusintakuulustelussa. Jos opiskelija ei saa tällöin hyväksyttyä arvosanaa, annetaan vielä yksi mahdollisuus. **Uusinta täytyy tehdä saman lukuvuoden aikana.** Jos opiskelija ei saa hyväksyttyä arvosanaa toisen uusinnan jälkeen, opintojakso täytyy käydä uudelleen.

Itsenäinen opiskelu

Opiskelija voi suorittaa opintoja itsenäisesti opetukseen osallistumatta sopimalla rehtorin kanssa ja neuvottelemalla asiasta lähemmin aineenopettajan kanssa. Osaamisensa opiskelija osoittaa opettajan määräämin suorituksin sekä osallistumalla mahdolliseen kokeeseen. Työmäärä vastaa normaaliopetuksen mukaista opintojaksoa. Itsenäinen opiskelu antaa mahdollisuuden toteuttaa henkilökohtaista opintosuunnitelmaa, jos lukujärjestyksessä on päällekkäisiä opintoja tai kyseinen opintojakso ei toteudu.

Oppiaineen arvosana ja hylättyjen opintojen enimmäismäärä

Oppiaineen oppimäärän hyväksytty suoritus edellyttää, että oppimäärästä vähintään 2/3 on suoritettu hyväksytysti. Oppiaineen arvosana määräytyy kaikkien oppiaineen arvosanojen pohjalta, mutta ei välttämättä niiden keskiarvona. Oppiaineen arvosanan päättää oppiaineen opettaja tai kyseisen aineen opettajat yhdessä.

Opiskeltuja pakollisia ja valinnaisia valtakunnallisia opintoja	Hylättyjä opintoja saa olla enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6-11 opintopistettä	2 opintopistettä
12-17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Liite 1

Matematiikan oppimäärän vaihto

Kun matematiikan oppimäärää vaihdetaan pitkästä lyhyeen, **suoritettuja** opintoja luetaan hyväksi seuraavalla tavalla:

Pitkän oppimäärän moduuli	Lyhyen oppimäärän moduuli	Ylijäävät opintopisteet (sijoitetaan MAB11-MAB18)
MAA2 (3op)	MAB2 (2op)	+1 op
MAA3 (2op)	MAB3 (2op)	-
MAA4 (3op)	-	+ 3op
MAA5 (2op)	-	+ 2op
MAA6 (3op)	MAB8 (2op)	+ 1op
MAA7 (2op)	-	+ 2op
MAA8 (2op)	MAB5 (2op)	-
MAA9 (1op)	MAB7 (1op)	-

Pitkän oppimäärän arvosanat siirtyvät suoraan korvattavan lyhyen oppimäärän arvosanoiksi. Opiskelija voi korottaa arvosanaa osallistumalla lyhyen oppimäärän kokeeseen. Mikäli MAA2 / MAA3 on hylätty, voi opintojakson MAB2 / MAB3 uusia hylätyn arvosanan lyhyen oppimäärän kokeeseen osallistumalla. Lisänäyttöjä voidaan myös vaatia. Tällöin ylijääviä opintopisteitä ei jää näistä moduuleista. Täydennettävällä pitkän opintojaksolla ei voi korvata lyhyen opintojaksoa.

Lyhyen oppimäärän moduulit MAB4 ja MAB6 eivät korvaannu pitkän oppimäärän moduuleilla, vaan ne tulee suorittaa normaaliin tapaan.

Muut pitkän oppimäärän mukaiset hyväksytyt suoritettut opinnot tai vaihdon yhteydessä moduuleista yli jääviä opintopisteitä vastaavat hyväksytysti suoritettut osaopinnot sijoitetaan lyhyen oppimäärän valinnaisiksi opinnoiksi (koodeilla MAB11 →) suoristusmerkinnällä (S).

Kun opiskelija siirtyy lyhyestä oppimäärästä pitkään oppimäärään, häneltä voidaan edellyttää täydentäviä opintoja, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen. Vaihdon yhteydessä moduuleista puuttumaan jäävät opintopisteet tulee suorittaa joko opetukseen osallistumalla / itsenäisenä suorituksena.

Opiskelija voi opiskella myös toisen oppimäärän moduuleja oppimäärää vaihtamatta. Tällöin kyseiset moduulit hyväksi luetaan opiskelijan varsinaisen oppimäärän muiksi valinnaisiksi opinnoiksi (MAB11- tai MAA13-).

Oppimäärän vaihto pitkästä lyhyeen tapahtuu usein moduulin MAA2 aikana / jälkeen. Oppimäärän vaihdon sujuvoittamiseksi olisi suotavaa, että MAB3 opintojakso alkaisi vasta MAA2 opintojakson päätyttyä, eli aikaisintaan jaksossa 4 Toholammin lukiossa. Alla olevassa taulukossa esimerkki (vaihtoehtoinen sijoitus suluissa)

jakso 1	jakso 2	jakso 3	jakso 4	jakso 5
MAY1	MAA2	MAA2 MAA3	MAA3 MAA4	MAA4
MAY1	MAB2	(MAB2.2)	MAB3	MAB(3.2)

OPPILAS

Haluan vaihtaa pitkän matematiikan oppimäärän lyhyen matematiikan oppimäärään.

Nimi: _____

Minulla on suoritettuna seuraavat pitkän matematiikan opintojaksot:

Opinto- jakson koodi	Arvosana	Arvosana siirtyy opinto- jaksoon	Ylijäävät opintopisteet (MAB11-) suoritusmerkintä (S)	Haluan korottaa arvo- sanaa	En halua korottaa arvo- sanaa	Korotuksen ajankohta (opettaja täyttää)
MAA2		MAB2	+ 1 op			
MAA3		MAB3	-			
MAA4		-	+ 3 op			
MAA5		-	+ 2 op			
MAA6		MAB08	+1op			
MAA7		-	+2op			
MAA8		MAB05	-			
MAA9		MAB07	-			

Päiväys: _____

Opiskelijan allekirjoitus: _____

Alle 18 -vuotiaan huoltajan allekirjoitus: _____

Opiskelija on keskustellut oppimäärän vaihtamisesta matematiikan opettajan kanssa ja mahdollisista opintojaksojen arvosanojen korotuksista on sovittu.

Päiväys: _____

Matematiikan opettajan allekirjoitus: _____

Opiskelija on keskustellut oppimäärän vaihtamisesta opinto-ohjaajan kanssa.

Lisätietoja:

Päiväys: _____

Opon allekirjoitus: _____